

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์กับบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ชายหรือหญิงที่แต่งงานแล้วอายุระหว่าง 15-60 ปี ที่มีคู่สมรสอยู่ร่วมกันในครัวเรือนเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ชายหรือหญิงที่แต่งงานแล้วทุกรายที่อายุระหว่าง 15-60 ปี และต้องมีคู่สมรสอยู่ร่วมกันในครัวเรือนเดียวกันในหมู่บ้านดอนบม หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 6 จำนวน 384 คน เป็นเพศชาย จำนวน 192 คน เพศหญิง จำนวน 192 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน

3.2.1 แบบสัมภาษณ์การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อความเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ในเรื่องลักษณะของโรค ความรุนแรงและการเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้สึกหรือมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้สึกหรือมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้สึกหรือมีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้น

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้สึกหรือมีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

แบบสัมภาษณ์การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ ประกอบด้วยข้อความที่มีลักษณะทางด้านบวกและด้านลบ เกณฑ์การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับลักษณะข้อความดังนี้

ข้อความด้านบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อความด้านลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	4	คะแนน

3.2.3 แบบสัมภาษณ์บทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อความเกี่ยวกับบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ 4 ด้าน ได้แก่ บทบาทด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย บทบาทด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ บทบาทด้านการช่วยเหลือทางทางสังคม และบทบาทด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ได้แก่

ปฏิบัติมาก	หมายถึง	กิจกรรมนั้นพึงกระทำเป็นส่วนใหญ่
ปฏิบัติปานกลาง	หมายถึง	กิจกรรมนั้นพึงกระทำบ้าง
ปฏิบัติน้อย	หมายถึง	กิจกรรมนั้นพึงกระทำนานๆครั้ง
ไม่เคยปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่เคยทำกิจกรรมนั้นเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสัมภาษณ์บทบาทสามี/ภรรยา ในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยให้ผู้ตอบ เลือกตอบจาก 4 ตัวเลือกที่ตรงกับกรรับรู้บทบาทที่พึงกระทำในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ดังนี้

ปฏิบัติมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ให้	3	คะแนน

ปฏิบัติน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้	1	คะแนน

3.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1 การหาความตรงของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่านเป็นผู้พิจารณา หลังจากนั้นนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนตามเนื้อหาและมีความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองสัมภาษณ์สามีและภรรยาที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ที่บ้านโนนม่วง ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ราย แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามี/ภรรยา เท่ากับ 0.80 ความเชื่อมั่นบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์เท่ากับ 0.91

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ติดต่อประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือไปยังสาธารณสุขอำเภอและสถานีอนามัยที่จะเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา พูดคุยสร้างสัมพันธภาพ และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

3.4.3 ทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

3.4.4 ทำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ให้คะแนนตามที่กำหนดแล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 หาจำนวนและร้อยละของข้อมูลลักษณะทั่วไป

3.5.2 คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้เรื่องโรค

เอดส์ของสามีและภรรยา

3.5.3 คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์รายด้านและโดยรวม

3.5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ กับการรับรู้บทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ โดยคำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

3.5.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีและค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ โดยการทดสอบที (t-test)